

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 6. lokakuuta 2008 (08.10)
(OR. fr)**

**12594/2/08
REV 2**

CONCL 3

SAATE

Lähettiläjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: **EUROOPPA-NEUVOSTON YLIMÄÄRÄINEN KOKOUS
BRYSSELISSÄ 1. SYYSKUUTA 2008**

PUHEENJOHTAJAN PÄÄTELMÄT

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajan päätelmät Eurooppa-neuvoston ylimääräisestä kokouksesta Brysselissä 1. syyskuuta 2008.

Eurooppa-neuvoston ylimääräistä kokousta edelsi Euroopan parlamentin puhemiehen Hans-Gert Pötteringin alustus ja tätä seurannut näkemysten vaihto.

o
o   o

1. Eurooppa-neuvosto on erittäin huolestunut Georgiassa puhjenneesta avoimesta konfliktista ja sitä seuranneista väkivaltaisuuksista sekä Venäjän suhteettomasta reaktiosta. Konflikti on aiheuttanut suurta kärsimystä molempien osapuolten keskuudessa. Tällaiset sotilaalliset toimet eivät ole ratkaisu eikä niitä voida hyväksyä. Eurooppa-neuvosto pahoittelee ihmishenkien menetystä, väestölle aiheutunutta kärsimystä, kotiseudultaan siirtymään joutuneiden henkilöiden ja pakolaisten määrää sekä huomattavia aineellisia vahinkoja.
2. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän yksipuolisen päätöksen Abhasian ja Etelä-Ossetian itsenäisyyden tunnustamisesta. Päätöstä ei voida hyväksyä, ja Eurooppa-neuvosto kehottaa muita valtioita olemaan tunnustamatta kyseisiä itsenäisyysjulistuksia ja pyytää komissiota tarkastelemaan, mitä konkreettisia seurauksia tästä tilanteesta on. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että Georgian konfliktien rauhanomaisen ja kestäväen ratkaisun on perustuttava kansainvälisessä oikeudessa, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen Helsingin päätösasiakirjassa ja Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmissa tunnustettujen valtiollisen itsenäisyyden, suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden periaatteiden täydelliseen kunnioittamiseen.
3. Eurooppa-neuvosto korostaa, että jokaisella Euroopan valtiolla on oikeus määritellä vapaasti ulkopolitiikkansa ja liittolaisuussuhteensa kansainvälistä oikeutta sekä hyvien naapuruussuhteiden ja rauhanomaisen yhteistyön periaatteita noudattaen. Jokaisella niistä on myös oikeus siihen, että sen turvallisuusedut otetaan huomioon, kunhan valtiollisen suvereniteetin, alueellisen koskemattomuuden ja itsenäisyyden perusperiaatteita kunnioitetaan.

4. Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä, että Euroopan unionin välitystoimien pohjalta 12. elokuuta 2008 aikaansaatua kuuden kohdan sopimus on johtanut tulitaukoon, humanitaarisen avun tehokkaampaan toimittamiseen uhreille ja venäläisten joukkojen merkittävään vetäytymiseen. Tämän suunnitelman täytäntöönpano on saatettava loppuun. Eurooppa-neuvosto kehottaa osapuolia jatkamaan hyväksymänsä sopimuksen täydellistä ja vilpittöntä täytäntöönpanoa. Joukkojen, jotka eivät ole vielä vetäytyneet väkivaltaisuuksien puhkeamista edeltäneisiin aseisiin, on vetäydyttävä viipymättä. Uhrien auttamisen lisäksi on nyt kiireellisesti saatava valmiiksi sopimuksen 5 kohdassa mainitut kansainväliset valvontajärjestelyt, joihin Euroopan unioni on valmis osallistumaan ja joilla voidaan korvata venäläisten toteuttamat lisätoimet turvallisuuden varmistamiseksi Etelä-Ossetiaan rajoittuvalla alueella. On myös kiireellisesti aloitettava sopimuksen 6 kohdassa mainitut kansainväliset neuvottelut turvallisuus- ja vakausjärjestelyistä Abhasiassa ja Etelä Ossetiassa.
5. Euroopan unioni on valmis ryhtymään toimiin – läsnäolo paikan päällä mukaan lukien – tukeakseen kaikkia konfliktien rauhanomaiseen ja kestäväan ratkaisuun tähtääviä pyrkimyksiä Georgiassa. Tätä varten Euroopan unionin jäsenvaltiot osallistuvat merkittävästi Etyjin Etelä-Ossetian tarkkailijaryhmän vahvistamiseen lähettämällä tarkkailijoita ja antamalla huomattavaa aineellista ja taloudellista apua. Euroopan unioni on myös päättänyt lähettää välittömästi tiedonkeruuvaltuuskunnan, jonka tehtävänä on osallistua tietojen keräämiseen ja täsmentää Euroopan unionin vahvistetun läsnäolon yksityiskohtaiset toteuttamistavat Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvoston toimivaltaisista elimistä saattamaan päätökseen kaikki tarvittavat valmistelut, jotta mahdollinen päätös tällaisen tarkkailuoperaation perustamisesta voidaan tehdä neuvostossa jo 15. syyskuuta 2008 tilanteen kehittymisen huomioon ottaen ja tiiviissä yhteistyössä Etyjin ja Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvoston puheenjohtajaa ja YUTP:n korkeana edustajana toimivaa neuvoston pääsihteeriä aloittamaan kaiken tätä varten tarvittavan yhteydenpidon ja työskentelyn.

6. Euroopan unioni on jo antanut hätäapua. Se on valmis antamaan jälleenrakennusapua Georgialle, Etelä-Ossetian ja Abhasian alueet mukaan lukien. Se on valmis tukemaan luottamusta lisääviä toimia ja alueellisen yhteistyön kehittämistä. Se päättää myös vahvistaa suhteitaan Georgiaan, mukaan lukien viisumihelpotukset sekä todellisen ja kattavan vapaakauppa-alueen mahdollinen perustaminen heti, kun edellytykset siihen ovat olemassa. Euroopan unioni tulee tekemään aloitteen Georgian jälleenrakennusapua käsittelevän kansainvälisen kokouksen pikaisesta koollekutsumisesta ja pyytää neuvostoa ja komissiota aloittamaan kokouksen valmistelut.
7. Eurooppa-neuvosto panee huolestuneena merkille meneillään olevan kriisin vaikutuksen koko alueeseen. Euroopan unioni pitää entistä tärkeämpänä tukea alueellista yhteistyötä ja vahvistaa suhteitaan itäisiin naapureihinsa erityisesti naapuruuspolitiikan avulla, kehittämällä "Mustanmeren synergia" -aloitetta ja "itäisen kumppanuuden" avulla, jonka Eurooppa-neuvosto toivoo hyväksyvänsä maaliskuussa 2009. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota esittämään asiaa koskevia ehdotuksia sille joulukuussa 2008. Eurooppa-neuvosto korostaa tässä yhteydessä Euroopan unionin ja Ukrainan välisen seuraavan, 9. syyskuuta 2008 pidettävän huippukokouksen tärkeyttä.
8. Eurooppa-neuvosto päättää Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Georgian kriisiä varten ja pyytää neuvostoa ryhtymään tämän edellyttämiin toimenpiteisiin.
9. Viimeaikaiset tapahtumat osoittavat, että Euroopan on tehostettava energian toimitusvarmuutta koskevia pyrkimyksiään. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa yhteistyössä komission kanssa tarkastelemaan asian edellyttämiä aloitteita erityisesti energialähteiden ja energian siirtoreittien monipuolistamisen osalta.

10. EU:n ja Venäjän väliset suhteet ovat Georgian kriisin johdosta tienhaarassa. Ottaen huomioon Euroopan unionin ja Venäjän keskinäisriippuvuuden ja niiden ratkaistavana olevat maailmanlaajuiset ongelmat, Eurooppa-neuvosto pitää ainoana vaihtoehtona tiiviitä suhteita, jotka perustuvat yhteistyöhön, luottamukseen ja vuoropuheluun sekä oikeusvaltion periaatteen ja Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjassa ja Etyjissä tunnustettujen periaatteiden kunnioittamiseen. Tämän vuoksi käynnistimme viime heinäkuussa neuvottelut uudesta EU:n ja Venäjän välisestä puitesopimuksesta.
11. Vetoamme Venäjään, jotta se tekisi kanssamme tämän perustavanlaatuisen valinnan keskinäisen edun ja ymmärtämyksen sekä yhteistyön hyväksi. Olemme vakuuttuneet siitä, että on Venäjän itsensä edun mukaista olla eristäytymättä Euroopasta. Euroopan unioni on osoittanut olevansa omasta puolestaan valmis kumppanuuteen ja yhteistyöhön unionin lähtökohtina olevien periaatteiden ja arvojen hengessä. Odotamme Venäjältä vastuuntuntoista käyttäytymistä, joka vastaa kaikkia sen tekemiä sitoumuksia. Euroopan unioni seuraa tilannetta valppaasti. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa tarkastelemaan komission kanssa tiiviisti ja perinpohjaisesti tilannetta sekä EU:n ja Venäjän suhteiden eri ulottuvuuksia. Arviointi aloitetaan heti ja sitä jatketaan pitäen silmällä erityisesti seuraavaa, Nizzassa 14. marraskuuta 2008 järjestettävää huippukokousta. Eurooppa-neuvosto valtuuttaa puheenjohtajansa jatkamaan keskusteluja, jotka tähtäävät kuusikohtaisen sopimuksen täytäntöönpanoon kokonaisuudessaan. Tätä varten Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja yhdessä komission puheenjohtajan ja YUTP:n korkeana edustajana toimivan neuvoston pääsihteerin kanssa tekevät 8. syyskuuta 2008 matkan Moskovaan. Kumppanuussopimusneuvotteluja koskevia kokouksia lykätään, kunnes joukkojen vetäytyminen 7. elokuuta 2008 edeltäneisiin asemiin on toteutettu.
-